

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу слухачі магістратури продовжують формувати професійну компетентність.

У межах тем змістових модулів «Розвиток мови та напрями її дослідження в сучасній лінгвістиці», «Течії й напрямки сучасного мовознавства» слухачі магістратури працюють з інформацією, зокрема з використанням мережі Інтернет, формують знання з мовознавства як науки; ознайомлюються природою, сутністю, функціями та будовою мови; розвитком мови та напрямками її дослідження у сучасній лінгвістиці; течіями й напрямками сучасного мовознавства; семасіологією як галуззю лінгвістичної семантики; лінгвоконцептологією; функціональною граматикою; теорією мовленнєвих актів та прагмалінгвістикою; лінгвокультурологічним підходом до мови; гендерною лінгвістикою; прикладною лінгвістикою; лінгвістикою тексту; розширюють філологічну ерудованість, комунікативну компетентність; виступають із доповідями й презентаціями.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

4 кредити (120 годин):

- для денної форми навчання – 64 години аудиторної роботи, 56 годин самостійної роботи;
- для заочної форми навчання – 36 годин аудиторної роботи, 84 години самостійної роботи.

МЕТА КУРСУ

Мета курсу – ознайомити слухачів магістратури із загальними відомостями про мову та мовознавство як науку, природу, сутність мови, її походження, закономірності розвитку й функціонування на різних історичних етапах, походження й розвиток письма, генеалогічною й типологічною класифікацією мов, структурними рівнями та одиницями мови тощо; створити цілісне уявлення про систему та структуру мов; ознайомити з основними здобутками сучасних лінгвістичних теорій, із проблемами комунікативної, когнітивної, прикладної, гендерної, функціональної та лінгвістики тексту.

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

- мовознавчу термінологію;
- історію розвитку мови;
- рівні мови в аспекті загального мовознавства;
- течії й напрямки сучасного мовознавства;
- методи аналізу семантики мовних одиниць;
- методи когнітологічного аналізу;
- методи прагмалінгвістичного та комунікативного аналізу;
- методи лінгвокультурологічного аналізу;
- принципи гендерної лінгвістики;
- принципи лінгвістики тексту.

Уміти:

- виконувати лінгвістичний аналіз мовних одиниць;
- використовувати набуті знання у проведенні самостійного наукового дослідження.

Володіти:

- знаннями із загального мовознавства, що необхідні для осмисленого вивчення рідної й іноземної мови;

- теоретичною базою сприйняття фактів іноземної мови в зіставленні з фактами рідної мови;
- Мати уявлення (бути ознайомленим):
- з основними здобутками сучасних лінгвістичних теорій;
  - із поглядами мовознавців на дискусійні питання вивчення мови.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Загальний переклад» (див. Табл. 1).

Усі практичні завдання пов'язані з темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

Програмою передбачено такі проєкти для формування професійної компетентності:

- Виступи слухачів магістратури з доповідями (за темами занять).
- Виконання аналізів: графіко-фонетичного, семантичного, соціолінгвістичного, парадигматичного, фразеологічного звороту, морфемного, словотворчого, морфологічного, синтаксичного.
- Виявлення засобів мовного впливу в різних дискурсах.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань слухачів магістратури здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Компетентності, які слухач магістратури набуде в результаті навчання:

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення слухачами магістратури

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК	здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; здатність до самостійного оволодіння новими методами дослідження, володіння українською та іноземними мовами як засобом ділового спілкування; здатність проявляти ініціативу, нести відповідальність за власне рішення; здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання й уміння; здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, оцінювати накопичений досвід, аналізувати свої можливості; здатність орієнтуватися в соціальних процесах, використовувати знання і методи суспільно-значущих	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації в межах проєктів	Поточне, виконання вправ, проєктів

	<p>наук при вирішенні професійних завдань; здатність до толерантної поведінки з урахуванням етнокультурних відмінностей, до роботи в колективі, попередженні та розв'язання конфліктних ситуацій в процесі професійної діяльності; здатність проявляти психологічну стійкість у складних умовах, застосовувати методи емоційної і когнітивної регуляції для оптимізації психічного стану, здатність застосовувати методи психолого-педагогічних досліджень з метою вивчення особистості та колективу, здатність до критики та самокритики, вміння працювати в команді співпрацювати з експертами в інших предметних областях; сприймати різноманітність та між культурні відмінності; працювати в міжнародному контексті</p>		
ПК-1	<p>Наукова компетентність – демонстрація знань сучасної наукової парадигми в галузі філології і перекладознавства і динаміки її розвитку, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження</p>	<p>Повністю. Співвідноситься з метою й завданнями курсу</p>	<p>Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)</p>
ПК-2	<p>Комунікативна компетентність – володіння комунікативними стратегіями й тактиками, риторичними, стилістичними та мовними нормами й прийомами, прийнятими в різних галузях комунікації, вміння адекватно використовувати їх при розв'язанні професійних завдань, здатність здійснювати мовленнєву діяльність через реалізацію комунікативної, мовленнєвої поведінки на основі фонологічних, лексико-граматичних, соціологічних і</p>	<p>Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації в межах проєктів</p>	<p>Поточне, виконання вправ, проєктів, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)</p>

	країнознавчих знань та навичок відповідно до різноманітних завдань і ситуацій спілкування		
ПК-3	Лінгвістична компетентність – це здатність вибудовувати граматично правильні форми і синтаксичні структури, а також розуміти змістові відрізки мови та використовувати їх в тому значенні, в якому вони використовуються носіями мови	Повністю. Співвідноситься з метою й завданнями курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
ПК-4	Соціолінгвістична компетентність – це здатність здійснювати вибір мовних форм, використовувати і перетворювати їх відповідно до контексту	Повністю. Співвідноситься з метою й завданнями курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
ПК-5	Соціальна компетентність – готовність і бажання взаємодіяти з іншими, впевненість у собі, а також уміння поставити себе на місце іншого і здатність впоратися із ситуацією, що склалася	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації в межах проєктів	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен)
ПК-6	Перекладацька компетентність – здатність перекладати на фаховому рівні. Перекладацька компетенція включає шість компонентів (комунікативний, зокрема, предметний і лексичний, професійно-технічний, текстоутворюючий, прагматичний, стратегічний та морально-етичний)	Опосередковано, під час навчання, яке спрямоване на підготовку перекладача	Поточне, виконання вправ, проєктів

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням у межах модулів. Оцінюються всі види навчальної діяльності слухача магістратури (аудиторна робота та самостійна робота) за національною 4-бальною шкалою – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу слухача магістратури як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в рейтинговий бал за роботу протягом двох семестрів шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал може становити 50.

РУБІЖНЕ ОЦІНЮВАННЯ (МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ)

Рубіжне оцінювання (модульний контроль) здійснюється у формі виконання слухачем магістратури модульних контрольних робіт.

Модульна контрольна робота є складником підсумкового оцінювання засвоєння слухачем магістратури навчального матеріалу. Модульні контрольні роботи оцінюються в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за модульний контроль у такий спосіб:

«відмінно» («5»)	– 9 – 10 балів;
«добре» («4»)	– 6 – 8 балів;
«задовільно» («3»)	– 3 – 5 балів;
«незадовільно» («2»)	– 0 – 2 бали;
Неявка на модульну контрольну роботу	– 0 балів.

Рейтинговий бал за модульний контроль є середнім арифметичним за всі модульні контрольні роботи й максимально може становити 10 балів.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Загальне мовознавство» є екзамен. Максимальний заліковий рейтинговий бал становить 40, мінімальний – 25.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну складається із суми підсумкового рейтингового бала та екзаменаційного рейтингового бала.

Екзамен проводиться за матеріалом усіх змістових модулів дисципліни «Загальне мовознавство». Метою екзамену є контроль засвоєння навичок, знань та вмінь за темами курсу, а також комплексна перевірка вмінь студентів/слухачів заочної форми навчання застосовувати набуті протягом вивчення дисципліни теоретичні знання та практичні навички. Екзамен передбачає усну відповідь на теоретичні питання білета та виконання письмового завдання.

Матеріали екзамену складаються з 30 білетів, кожен із яких містить 2 теоретичні питання та 1 практичне завдання.

Під час підготовки до відповіді на екзамені дозволяється користуватися навчальною програмою з дисципліни. Не дозволяється користуватися підручниками, посібниками і зошитами.

На підготовку відводиться до 20 хвилин. На відповідь відводиться до 7 хвилин.

Відповідь на питання екзаменаційного білета оцінюється в національній 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)) у такий спосіб:

1. Критерії оцінювання 1-го і 3-го завдання (теоретичних питань):

«відмінно» («5»)	– 10 балів – повна і змістовна відповідь із наведенням власних прикладів;
«добре» («4»)	– 8 балів – досить повна відповідь із незначними помилками;
«задовільно» («3»)	– 5 балів – неповна відповідь із деякими суттєвими помилками;
«незадовільно» («2»)	– 3 бали – зовсім неповна відповідь, велика кількість суттєвих помилок.

2. Критерії оцінювання 2-го (практичного) завдання:

«відмінно» («5»)	– 20 балів – до 10% помилок;
«добре» («4»)	– 16 балів – 10% – 20% помилок;
«задовільно» («3»)	– 10 балів – 20% – 40% помилок;
«незадовільно» («2»)	– 6 балів – понад 40% помилок.

Таким чином, відповідь студента/слухача заочної форми навчання на екзамені трансформується в екзаменаційний рейтинговий бал у такий спосіб:

«відмінно» («5»)	– 40 балів;
------------------	-------------

«добре» («4»)	—	33 бали;
«задовільно» («3»)	—	25 балів;
«незадовільно» («2»)	—	0 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну (сума підсумкового рейтингового бала та екзаменаційного рейтингового бала) виставляється за шкалою оцінювання.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, доброзичливим, комфортним, творчим, відкритим до конструктивної критики, спрямованим на самовдосконалення особистості.
- Курс передбачає як індивідуальну роботу, так і роботу в команді.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в зазначений термін.
- Якщо слухач магістратури відсутній на занятті з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час консультації викладача.
- Під час роботи не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими, оригінальними.